

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrierile nefrancoate nu se
primesc.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
SIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nr. Augengräß & Emmerich Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bornat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsebet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarife și in-
vitații. — REGLAMEN pe pagina
3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare
Abonamente pentru Austro-Ungari
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 8 cor.,
pe o lună de Duminică 4 cor., pe un
an.
Pentru România și străinătate...
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
pe o lună de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
cârgul Inului Nr. 30, etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 8 cor. — Un osem
plac 10 bani. — Atât abon-
amentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 240.

Brașov, Joi 30 Octomvrie (12 Noemvrie)

1908.

România și monarchia noastră

De un timp incoace au ajuns la modă și în România adunările de protestare cari pentru frații noștri din regatul vecin își au însemnătatea lor particulară, ce stă în străusă legătură cu gravele evenimente, cari se desfășură în orientul Europei. Opiniunea publică în România a început să fie tot mai neliniștită asupra mersului politicii exterioare precum și din cauza tăcerii absolute a guvernului actual în fața celor ce se petrec în sferile politice și diplomatice, și în deosebi a tăcerii asupra declarațiilor ce le-a făcut ministrul de externe br. Aehrenthal în delegațiunile privitoare la cestiunea Dunării și la înclinarea ce ar avea-o diplomația de a favoriza Sârbia și Bulgaria ca să poată intra și aceste state în comisiunea europeană a Dunării. Știm, că încât pentru România, br. Aehrenthal n'a făcut nici o amintire când a atins cestiunea avantajilor ce s'ar putea da amintitelor state, ca să se liniștească. De România a amintit numai în treacă ca de un stat cu care Austro-Ungaria susține cele mai prietenești relațiuni și a mai amintit, că ar fi avut loc deja un schimb de păreri cu guvernul român în ce privește regulamentul regimului comunicațiunii pe Dunăre.

Pe lângă aceasta s'a mai sulevat și cestiunea fortificațiilor bulgare dela Silistria, cari nu au fost dărâmate după cum cere tratatul dela Berlin, și sunt o perpetuă amenințare pentru Dobrogea. Cea mai vie preocupare a opiniei publice române pentru moment o oferă cestiunea raporturilor economice ale țării cu monarchia noastră, o cestiune care este înțeleasă de mai mulți și de mulți ani de zile formează un punct vulnerabil, care pe partea României a făcut să se adune multă nemulțumire. În momente ca cele de față astfel de nemulțumiri, ce se contractează în urma unor experiențe neplăcute de zeci de ani, isbucnesc ușor, mai cu seamă când se pune cestiunea, cum s'a pus în toate intrunirile naționale amintite: cu ce se alege România din buna prietinie ce o susține cu monarchia noastră în a căreia sferă de interese a intrat în urma apropierii de tripla alianță, dacă nici pe terenul economic nu numai că nu se află în vre-un câștig, dar se simte mult neglijată și păgubită în interesele ei, oprindu-se aproape cu totul comerțul ei de import de vite și de carne cu monarchia noastră. Plângerea aceasta a contribuit mult de a face ca în opiniunea publică să se producă un curent, care să desaproabe în genere politica exterioară urmată până acum de guvernele române.

Cu ceva de sine înțeles mai înregistrăm faptul, că dispoziția maseselor populațiunii în România nu mai puțin ca și a cercurilor conducătoare în ce privește raporturile cu Austro-Ungaria este în mare măsură influențată, în desavantajul monarchiei noastre, și de antipatia ce domnește în sânul fra-

ților noștri din regat din cauza politicii de maghiarizare forțată ce o practică de un timp așa de îndelungat guvernele din Ungaria contra Românilor de sub sceptrul habsburgic. Este o rană veche care cu toate silințele ce și le-a dat politica oficială din România n'a putut să încetănească în populațiunea de acolo adeverate simpatii pentru marele stat vecin.

La toate ocaziunile am admoniat pe guvernânții noștri să nu ia prea ușor relațiile cu România și să se gândească totdeauna, că poate sosi un moment când interesul de viață al monarchiei noastre va cere, ca aceeaș țară, care, deși mică, prezintă o putere valoroasă la porțile Orientului să-i fie cel mai credincios aliat.

Modalitatea tratamentului de până acum cu România dela noi precum și a tratamentului cu inșiși România din regat în cestiunile de interes vital, politic și economic, al lor, nu a fost și nu este însă de așa, ca să poată justifica speranța în cucerirea simpatțiilor României.

Ne-o spun acum adunările de protestare de dincoio de munți, cari dau pe față nemulțămirea și indignarea ce s'a adunat acolo în contra monarchiei noastre. Nu vorbim de exagerări, dar dacă, ca la Craiova, bărbați de frunte din toate partidele se adună spre a sfătui pe guvern să înceteze cu politica preventivoare și amabilă față de monarchia noastră, aceasta nu documentează decât că politica dela Viena și Budapesta nu corăspunde marilor interese ale monarchiei austro-ungare.

Nu știm ce crede br. Aehrenthal despre România și încât li-se pare miniștrilor dela Viena și Budapesta, că ar putea fi privită România ca cantitate neglijabilă. Vedem numai că merg rău treburile și la noi numai cu politica noastră interioară, ci și cu cea exterioară, și că în acțiunea exterioară inaugurată acum, nu nu putem pricepe nici decum cum avantajul câștigat prin anexiunea provinciilor ocupate ar putea să înlocuiască vre-odată pierderea cea mare și ireparabilă, ce ar suferi-o monarchia noastră prin totala înstrăinare a României.

Demonstrația muncitorilor din Budapesta. Deși poliția din Budapesta a oprit aranjarea demonstrațiunii, proiectată de către muncitorii orașului pe Luni seara, totuși vre-o două mii de socialiști s'au strâns pe la orele 8 seara în strada Andrassy demonstrând în mod zgomotos în contra votului plural. Poliția, conștinată în număr mare, a șarjat mulțimea, care neputând rezista, s'a refugiat prin cafelele. Sunt mai mulți răniți, cari au primit lovituri cu săbiile De asemenea s'au oplat câteva arestări. Pe la orele 10 seara s'a restabilit liniștea.

Partidul popular a ținut alaltăeri o întrunire confidențială în cestiunea proiectului Andrassy. Se spune, că partidul popular nu va face în dietă opoziție proiectului.

Criza ministerială în Austria se trăgănează. Nu e ușor baronului de Bienert

de a găsi un punct de razim pentru a aduna iarăși la un loc partidele din Boemia, fle și numai pentru un scurt provizoriu. Cu greu li va fi cu putință formarea unui ministeriu parlamentar. Pentru cazul că nu i-ar succede de loc, se zice, că d-l de Bienert ar avea dela monarch plenipotența să formeze un cabinet de funcționari.

Slavizarea Austriei. — Ziarul »Pester Lloyd« ocupându-se cu criza austriacă spune, că Ungaria nu poate sta indiferentă față de slavizarea progresivă a Austriei. Schimbările ce ar mai urma în defavorul Germanilor, trebuie evitate. Ziarul »Neues Pester Journal« crede, că regimul clerical-federalist-slav va potenta probabil conștiința de sine a creștinilor-sociali din Viena de asemenea și a soților lor de principii din Ungaria.

Ce va fi din autonomia catolică? Așa se întreabă »Alkotmany«. Zice că a fost o mare greșală, că proiectul de lege pentru autonomie și congruă n'au fost prezentate camerei încă înainte de vacanțele de vară; se teme mult organul popularilor maghiari că din amintitele proiecte nu va deveni lege nici-odată dacă nu vor fi rezolvate de cameră înainte de a se desbata proiectul de lege despre reforma electorală. După cese va primi legea pentru reforma electorală, camera, zice »Alkt.« nu va mai fi în poziție și în aceea dispoziție ca să se ocupe de ele. Nu vrea să acuze pe Apponyi că n'ar avea destulă bunăvoință. Dar numai atunci speră că cauza autonomiei catolice va fi rezolvată, dacă Apponyi va întrebuița timpul în care proiectul de reformă al lui Andrassy va fi discutat în comisiunea pentru a face să se primească proiectele sale de lege relative la autonomie și congruă. Citează apoi un articol scris de ziarul »Balaton és Vidéke« care afirmă deadreptul că în declararea ce a făcut-o Apponyi în comisiunea financiară, că el va prezenta proiectul de lege pentru autonomie numai după ce va fi votată reforma electorală, vede ori o apucătură tactică, ori intenția de a zădărnici deslegarea finală a cestiunii.

Manifestațiuni pentru votul universal.

Adunarea din Glod.

Glod, la 9 Nov. 1908.

În comuna noastră, care aparține cercului Ileanda-mare, în 8 a lunei curente s'a ținut o adunare populară în cestiunea votului universal. La adunare au participat vre-o 1000 de țărani, inteligenți și puțini preoți din loc și jur. De president a fost ales unanim Dr. Victor Pop, advocat din Ileanda-mare. Oratorii au fost Dr. Teodor Mihali, deputat și Dr. Clemente Barbul, advocat în Dej.

Cel dintăiu a luat cuvântul Dr. Teodor Mihali, și în decurs de o oară a expus peripețiile, prin cari a trecut clubul național de când a intrat în parlament. Apoi a trecut la situația actuală politică și în o vorbire convingătoare a arătat însemnătatea votului universal, egal, secret și după comune, arătând totodată ce primejdie mare amenință drepturile cetățenești dacă s'ar primi proiectul ministrului de interne. Constată cu multă părere de rău că Majestatea Sa și-a dat învoirea prealabilă la proiectul ministrului de interne, în înțelesul căruia s'ar face o lege electorală reacționară pe baza principiului pluralității și a publicității.

Mulți dintre alegătorii luând cunoștință despre aprobarea proiectului Andrassy au răspuns cu vocea plină de durere: »Destul de trist și de dureros, că și de astădată suntem abandonată și dați pradă oligarhiei maghiare, așa se vede că

multele jerfe aduse pentru țară și tron nu se iau în samă!»

După aceea ia cuvântul Dr. Clemente Barbul și în limbaj popular vorbește cu multă însuflețire. Intre altele zice, că să continuăm mai departe lupta pentru drepturile cetățenești și propune că în aceasta luptă grea partidul național să facă alianță cu toate partidele din țară, cari voiesc introducerea votului universal nefalsificat, și tot-odată propune că clubului național să i se exprime mulțumita și încrederea pentru devotamentul, cu care s'au luptat pentru drepturile poporului rugându-i ca să continue lupta mai departe și asigurându-i despre sprijinul și încrederea poporului.

Adunarea hotărăște ca să se exprime încrederea clubului naționalităților rugându-i că pe viitor pentru apărarea drepturilor cetățenești și cu deosebire pentru elutarea votului universal, nefalsificat, clubul naționalităților să facă alianță cu toate partidele cari ținesc dobândirea votului universal nefalsificat.

Președintele Dr. Victor Pop mulțumește publicului pentru participarea la adunare și în termeni aleși îndeamnă poporul ca și pe viitor să asculte de vocea conducătorilor și să nu cruțe osteneală și jertfă când e vorba de apărarea drepturilor naționale și cetățenești.

Un participant.

Manifestațiunile contra Austro-Ungariei în România sunt înregistrate de foile din Viena scurt de tot cu observarea, că ar fi numai în mod artificial atărate și că nici un Român serios nu le-ar aproba. — »Agenția română« din București vorbind despre cele ce s'au petrecut în Craiova după adunarea dela »Teatrul național« zice: Câteva persoane au voit să meargă înaintea consulatului austro-ungar și să demonstreze. Un cordon de sergenți ai orașului și o companie de infanterie le-au stat în cale. Manifestanții au slobozit câte-va împușcături de revolver în aer și sergenții orașului au pus în aer așa că nimeni n'a fost vătămat. Manifestanții s'au împrăștiat apoi curând.

Deputațiunea Musulmanilor din Bosnia și Herțegovina la Maj. Sa Monarhul.

Maj. Sa a primit eri după amiază deputațiunea Musulmanilor din Bosnia și Herțegovina și consiliul comunal. D-l Sakevo, primarul din Sarajevo, adresându-se împăratului, a zis între altele: »În momentul, când existența noastră a fost serios amenințată, armata glorioasă a Maj. Voastre ne-a adus un element asigurându-ne toate drepturile noastre religioase și civice sub administrațiunea înțeleaptă și dreaptă a Majestății Voastre. Musulmanii s'au putut desvolta atuncea cultural și materialicește în liniște și siguranță. Credința noastră, avutul nostru, căroră datorim pozițiunea noastră dominantă în țară, au fost apărute și asigurate. Suntem adânc convingși, că avutul nostru cel mai înalt va fi păzit tot astfel și pe viitor. Oratorul a exprimat apoi dorința consolidării dreptului de proprietate al Musulmanilor prin legi pozitive și crearea unei autonomii confesionale musulmane garantând propășirea culturală și confesională și pe viitor.

Maj. Sa a răspuns următoarele: Am primit cu satisfacțiune expresiunea devotamentului plin de încredere al islamitilor din Bosnia și Herțegovina și deci și a confesiunii islamite, care formează un element atât de eminent al populațiunii acestor provincii. Fiți încredințați că guvernul meu va trata tot ce se referă la legea voastră și obiceiurile voastre religioase precum și interesele voastre economice după intențiunile mele proclamate dela început și pe cari le-am confirmat și acum de curând.

După aceea împăratul a primit deputațiunea consiliului municipal din Sera-

jevo. Răspunzând discursului de omagiu al primarului, împăratul a mulțumit prin expresiunea de credință și lealitate și a asigurat că și pe viitor va sprijini cu simpatie dezvoltarea materială și culturală a orașului Sarajevo.

Adunarea socialistă din Arad.

Duminecă după amiază la 3 s'a ținut adunarea socialistilor din Arad, în piața Tököly, în fața Catedralei noastre. La această adunare au luat parte și fruntașii Românilor din Arad. Ea a ce relatează „Tribuna“ despre decursul ei:

O mulțime mare de muncitori din Arad au luat parte. La trei fix Români au venit, plecând din cafeneaua »Vase«, corporativ la locul adunării. Intre ei erau domnii: deputații Dr. Ioan Suciu și Dr. Ștefan C. Pop, apoi d-nii Ioan Rusu Șirianu, Sever Bocu, Vasile Pap, Dr. Iustin Marșieu, Dr. Romul Velicic, Gheorghe Pușcariu, Dr. Teodor Pop, I. Olari, Dr. Aurel Novac, Iosif Moldovan, Ioan Vancu, Dr. Laurente Luca, Dr. A. Ciavici, C. Savu etc. etc. Sosirea lor a fost primită cu entuziasm. Adunarea a fost presădată de d-l Ludovic Băbuț, tipograf (un român greco-cat. din Sătmar). El cetește, în fața unui mare număr de polițiști postați înaintea tribunei, hârtia dela poliție prin care se dă cenceste pentru adunare, nu însă și pentru retragerea cu lampioane și nu se permite discursuri decât în limba maghiară (socialiștii ceruseră să se vorbească și românește). Măsura aceasta este huiduită violent.

La apoi cuvântul secretarului socialistilor, d-l Varga Ferencz. Vorbește cu verva și cu violență care caracterizează luptele socialistilor. Muncitorii îl intrerup mereu cu vociferări sgomotoase ca acestea: In ștreang cu Andrássy! Jos cu șarlatanul Apponyi! Trebuie uciși ziua 'n amiază! Vom apuca ciomegele! etc. etc.

Oratorul spune la sfârșit, că biroul adunării a făcut apel, în scris, către toți deputații cu locuința în Arad, să se prezente la această adunare și să facă confesiune înaintea poporului despre credințele lor privitoare la sufragiul universal. — Astfel zice — ne-am adresat lui Barabás Béla. (Sgomot mare. Unde-i mișelul? Unde-i șarlatanul?) dar fanfaronul acesta, care a prostiț an de zile publicul din Arad, care plânge prin întruniri, de durerile poporului, care ținea discursuri prin gări, Ungurilor din Gyoma și Mezö tur cu fraza »vin din Golgota«, azi nu e aici și nici n'a ținut măcar să dea răspuns invitării.

Al doilea căruia ne-am adresat este deputatul Aradului Müller Károly. (Sgomot mare. Potop de insulte). Acesta bea undeva rachie prin vre-o cărciumă. Nici acesta n'a răspuns.

Ne-am adresat apoi deputaților naționaliști. (Aclamațiuni entusiaste.) Dintre acestea vă pot vesti că deputatul Iosif Goldiș ne-a trimis o scrisoare pe care ne-a rugat s'o cetim în adunare. (Cetește scrisoarea). In scrisoare d-l Goldiș făgăduiește solemn că va lupta din toate puterile sale

pentru sufragiul universal, direct, secret și egal. (Aclamațiuni puternice.)

Deputatul naționalist Dr. Șt. C. Pop urcă între ovațiile adunării, tribuna roșie și rostește o cuvântare care stărnește mare însuflețire. Ne-a fost dat să vedem și spectacolul acesta, că acel Ștefan Pop, care înainte cu 13 ani era amenințat cu primejdia vieții de a eși în stradă, strada să îl poarte cu ovații pe umăr. Iși termină discursul lung și însuflețit cu confesiunea de a lupta cu neclintire pentru votul universal.

Secretarul Varga invită apoi — aflând că o în adunare — pe deputatul național d-l Dr. Ioan Suciu la tribună

Apariția d-lui Suciu potentează entuziasmul. D-l Suciu face o reprivire istorică asupra evoluției ideii democratice. Amintind de revoluția lui Dozsa, atinge o coardă simpatică socialistilor. Spune că va trebui să se desfășoare energia strămoșilor desmoșteniților de azi pentru a sfărma lanțurile în care sunt ferecați. Face mărturisirea că în lupta aceasta nu va cunoaște nici un moment de răgaz până la definitivă izbândă. (Ovațiuni puternice).

A urmat apoi socialistul Dr. Vadász Armand, care spune că mâne va răsuna dealungul țării ungurești vestea că în Arad s'a vândut țara. Atâta numai e regretabil că prețul l'a încassat deja de mult banda dela putere.

Cel din urmă vorbitor a fost secretarul Varga care cetește motiunea. In motiune se votează mulțumită și recunoștință deputaților români asigurându-i de sprijinul necondiționat al muncitorimeii. Adunarea s'a încheiat la 5 1/4.

România față de evenimentele externe.

Sub titlul acesta „Conservatorul“ vorbind despre discursul rostit de d. Al. Marghiloman la clubul din Craiova și de discursul d-lui N. Filipescu la inaugurarea „Ligei pentru propaganda conservatoare în București“, scrie între altele:

...Ori comisiunea dunăreană cum a fost și este, ori nimic. Noi trebuie să rămânem deplin stăpâni pe malurile noastre. Aceasta trebuie să fie bine știut.

Tot în același sens ca d. Marghiloman s'a rostit d. Filipescu la Dacia:

»S'a vorbit de intrarea Bulgariei și a Serbiei în comisia dunăreană.

»Cred că nu-i decât o vorbă aruncată și fără urmări. Nici Sârbii, nici Bulgarii n'au aci vre-un interes, precum n'au nici dreptul, nefiind riverani pe acea parte a Dunărei, de a intra în comisia dunăreană. Cei ce exploatează această vorbă nu pot urmări decât învrăjbierea noastră cu vecinii noștri.

»Ori cum, nu vom da pas pretențiilor nelegitime și împotrivirea va trece, când va fi vreme cu prilej, dela vorbă la fapt. Ospitalitatea, pe care o dăm azi comisiunii dunărene, va înceta și autoritățile noastre vor zădărnici și împlinirea hotărârilor noii comisiuni.

De asemenea în cestiunea fortificațiilor de pe malul bulgăresc al Dunărei, cestiune, care va trebui să vină înaintea conferinței internaționale: sau acele fortificații se vor dărâma, sau vom construi și noi, pe malul nostru.

vorul unui prietin de multe plăceri și bu-nătăți. Și abnegare se cere dela noi în favorul unui prietin. Și ce rană adâncă ne lasă, dacă numai odată nu se pronunță față de noi în mod delicat, prietinul nostru, ca de obicei. In vocea gingașe adeseori se cuprind un paradis de fericire, pe când vocea puțin amabilă produce adeseori un sbucium sufletesc, o mahnire nemărginită. Când o faptă nu i-o putem înțelege, nu i-o putem explica prietinului, devenim impacienți, judecăm imprudent și superficial, dacă sufletul nostru nu e nobil. Morala din contră, mai bine crede bine, decât ar dubita despre prietinul său. Astfel se evită divergențe și rămâne pacea nealterată între dânșii. Fără de iubirea isvorâtă din suflet nobil și moral nu poate exista prietinie.

Și dacă tindem spre o perfecțiune, a vem trebuință de prietin moral, căci la din contră, el ne poate corupe.

Un suflet energic și moral a fost Pericles, care deși iubea pe prietenii săi, totuși condamna și păcatele lor, și încât ar fi iubit pe prietin, nu se expunea pentru greșelile lui nepermise. Odată l'a rugat un prietin, ca să mărturisască strâmb în favorul lui. »Acesta n'o face«, îi răspunse Pericles, »îți sunt prietin, însă numai până la altar« — voia să zică: până la culmea moralei.

Dacă ți ai ales prietin iubește-l ca pe

Dar față cu aspirațiunile de extindere teritorială ale unor state vecine, care trebuie să fie atitudinea României? Ce trebuie să pretindă ea?

Răspunsul e simplu. Atitudinea României nu poate să fie decât conformă cu demnitatea și prestigiul ei. Noi suntem față de celelalte popoare Balcanice un stat superior ca putere și civilizație.

In cazul, când, deci s'ar vorbi sau s'ar acordă compensațiuni teritoriale vre unui stat balcanic, România are dreptul de a pretinde ca proporția anterioară a forțelor să fie păstrată. Noi nu suntem împotriva dezvoltării vre unui stat, dar suntem în drept a pretinde ca echilibrul forțelor să fie păstrat și dacă echilibrul s'ar strica un moment el trebuie să fie imediat restabilit astfel ca superioritatea României să nu fie de loc știrbită. Și, suntem cu atât mai în drept să cerem acest lucru cu cât noi am fost nedreptățiți prin tratatul dela Berlin, care ne-a dat Dobrogea fără o graniță strategică. Această dreaptă pretențiune a României trebuie să o susțină cu energie guvernul, oricare ar fi el, pentru că ea este reclamată de demnitatea țării noastre și de prestigiul, pe care trebuie să îl păstreze față de celelalte state europene.

Complicațiunile în Orient.

Milovanovici în Roma. Ministrul de externe sârbesc Milovanovici a sosit luni în Roma și a fost primit de ministrul de interne Tittoni.

In timpul acesta au sosit la Belgrad doi oaspeți distinși italieni, dep. Chiessi și redactorul ziarului »Secolo« Micelli. In onoarea lor comitetul apărării naționale a dat un banchet unde s'a toastat pentru amiciția sârbo-italiană, apoi pentru Rusia, Anglia și Franța. Cei doi Italiani cari veniau dela Sarajevo vor pleca peste sandjacul Novibazar în Muntenegru.

Ziarul comitetului junilor Turci »Şurai Ummet« vorbind de politica Sârbiei zice că un război cu Austro-Ungaria ar fi o sinucidere pentru ea. Foia citează memoriul lui Novacovici și nu află în el nimic avantajos pentru Turcia. Cel mai important punct al memoriului este propunerea unui alianțe a Turciei cu Rusia pe cari diplomația rusească voințe să le încurce într'un războiu cu Austro-Ungaria. Rusia nu va lăsa însă să fie sedusă. Și Germania și Italia ar păși în contra, de aceea au fost sfătuiți prințul de coroană rusesc și Passici să păstreze liniște.

Bulgaria a plătit rata tributului pentru Rumelia orientală peluna lui Septembrie. (Declaraarea independenței s'a făcut numai la 5 Octomvrie.)

Ziarul bulgar »Deni« spune că ministrul rusesc Isvolski a zis nu de mult către un bărbat de stat bulgar: Mai mult decât de zece ori am admoniat pe prințul d-voastră, de a nu se grăbi cu declararea independenței. L'am rugat să aștepte 5—6 luni. El însă nu ne-a ascultat.

Guvernul bulgar a ordonat luni ca să fie concediați toți militarii de orice arme, cari și-au făcut serviciul activ. Prin măsura aceasta numărul armatei active se reduce numai la 25.000 de oameni. Motivul acestei dispoziții este de o parte că

Bulgaria vrea să-și manifeste iubirea de pace, de aită parte că vrea să facă economie.

STIRILE ZILEI.

— 29 Octomvrie v.

Alegeri la congresul național-bisericesc. In arhidieceza Transilvaniei au fost aleși deputați din cior la congresul național-bisericesc următorii domni: 1) Cercul Sibiu Dr. Ilarion Pușcariu, arhimandrit, vicar arhiepiscopesc în Sibiu. 2) Cercul Alba-Iulia Nicolae Ivan, asesor consistorial în Sibiu. 3) Cercul Deva Avram P. Pușcariu protopresbiter în Hunedoara. 4) Cercul Ilia Dr. Miron E. Cristea, protosineel în Sibiu. 5) Cercul Abrud Vasile Dămian protopresbiter în Brad. 6) Cercul Cluj Dr. Eusebiu R. Roșca, protosineel, director seminarial în Sibiu. 7) Cercul Dej Teodor Herman, protopresbiter în Dej. 8) Cercul Mediaș Mateiu Voilcan, asesor consistorial în Sibiu. 9) Cercul Brașov Vasile Voma, protopresbiter în Brașov. 10) Cercul Făgăraș Nicolae Borzea, protopresbiter în Făgăraș.

Redactor eliberat Cetim în »Tribuna« din Arad: Redactorul nostru responsabil, d-l Constantin Savu, care a fost transportat Sâmbătă cu poliția la parchetul din Oradea-mare, după ce i-s'a luat interogatoriul la judele de instrucție într'un proces intentat »Tribunei« pentru articolul »Cine-s-oamenii lui Kossuth«, a fost pus pe picior liber. D-l Savu a protestat împotriva modului arbitrar și lipsit de egalitate, cu care a fost tratat ca un simplu făcător de rele.

Conferințele »Asociațiunii«. (Circulară mai nouă) Domnule director! Fiindcă la circulara noastră Nr. 830/1908 din 1 Septembrie a. c., în cestiunea aranjării conferințelor pentru inteligenți din partea biroului central al »Asociațiunii«, n'am primit răspuns decât abia dela jumătate dintre d-nii directori ai despărțămintelor, cărora ne-am adresat, și fiindcă cei mai mulți dintre d-nii directori, cari au răspuns, că vor ținea conferințe nu au indicat nici subiectele conferințelor, nici numele conferențarilor, sau au trimis un program necomplet, — comitetul central, în sedința sa ținută la 16 Octomvrie a. c. s'a îndrumat biroul central să stăruiască pe lângă despărțăminte să aranjeze singure conferințele pentru inteligență și dacă doresc conferențari străini să se îngrijească de invitarea lor, suportând toate cheltuielile. Conform ace-tei deciziuni a comitetului central, vă rugăm să binevoiti a vă îngrijii, ca în sediul despărțământului Dvoastră, — eventual și în alte centre, mai însemnate de pe teritoriul despărțământului, — să se țină cât mai multe conferințe pentru pătura cultă și să binevoiti a ne înainta la timp un raport amănunțit despre rezultatul acestora, sau despre cauzele cari v'au împedecat să aranjați asemenea conferințe. Primiți ș. c. Jii Sibiu, 26 Octomvrie 1908. Presidiul Asociațiunii: Iosif Șlerca Șuluțiu.

Promoțiune. D-l Ioan Blidar, fiul preotului Blidar din Rachita, a fost promovat la universitatea din Budapesta doctor în medicină.

Prinț născut mort. Principesa Hohenberg, soția arhiducelui Francisc Ferdinand

care e pretinul tău, îl vei iubi întotdeauna, nizuiește ca să rămâi fidel acestei hotărâri, până la convingere.

Înțeleptul Plato ne arată exemplul cum avem să fim fideli prietinelor noastre. Amicul său Chania fiind acuzat de un mare păcat, toți l'au părăsit, sârmanul numai filosoful nu. Ii spunea lui Plato că va avea mari supărări pe urma acțiunii stua. »Pentru patrie și prietinul meu, sun gata să mor«, a răspuns Plato.

Nu este lucru rar în viață, la o prilej să înceteze așa fără de a fi o cauză. Nici atunci nu e permis să faci rău aceluia, sau să-l vorbim de rău, ca ne-a supărat. Și avem să-i păstrăm secretele, ce în ore line, ni le-a încredințat. Dacă se poate, să cercăm a-l recăstiga dar să nu uităm, că în cine ne-am înșelat odată, și a doua oară ne putem înșela din nou.

Cineva a zis: Să facem bine prietinelor, inamicilor însă nu. Ariston filosoful însă zice: Să căutăm a ne face din inamicii amici! Prietinelor noștri, totdeauna să le facem bine, iertând pe cei ce ne-au făcut rău.

Dedicată iubitei mele pretine d-șoarei Sălina Brote.

Higenia.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Prietinia.

Alexandru cel mare când era întrebat de cineva, unde-i sunt avuțiile și odoarele, el le arăta pe prietini săi. Aceștia erau de el mai mult prețuiți decât aurul.

Intr'adevăr, este mare odor un prietin adevărat. Omul să fie amabil, prevenitor și atent față de toți, aceasta este o datorință. Nu poate fi însă întocmai atent față de cei mai îndepărtați, mai străini.

Pe cine ai avut ocaziune a-i cunoște mai deaproape, și i-ai aflat vrednici, și nobili la suflet, crezându-i domni de prietinia ta, de încrederea ta, dintre aceia să cauți, a-ți a'lege prietini.

Să nu te încrezi însă nici odată prea mult, căci se poate să te înșeli, și o deceptie rănește adânc inima încredzătoare, este amară!

Fără simpatie reciprocă, nu poate fi prietinie. Pentru prietinie este comunitatea de idei și sentimente. Dacă ți ai ales prietin, caută dacă este moral. Cine nu este nobil la suflet, și moral, nu poate fi prietin bun, pentru că un prietin adevărat, are și îndatoriri, pe care numai un suflet nobil le înțelege și le știe împlini.

Adeseori avem să renunțăm în fa-

un frate. E nespun de scumpă iubirea unui prietin! Deja când vedem pe prietinul nostru ne cuprind un sentiment de emoțiune dulce. Cuvintele lui ne încântă, faptele lui sunt pentru noi plăcute.

Ce fericire, când află o ființă în a căreia suflet poți așeza secretele inimii tale, care ia parte la bucuriile și durerile tale! Numai cine posedă o iubire adevărată de prietin, știe prețui valoarea adevărată a prietiniei.

La cei mai savanți și distinși bărbați aflăm inima cuprinsă de-o adâncă dragoste de prietin. Alexandru cel mare ducându-se cu Hephaestos, ca să cerceteze pe mama lui Darius, care era în închisoare împreună cu soția și sora lui, Sisigambis, mama lui Darius, crezând că Hephaestos este regele, a făcut acestuia reverințele sale. Mai târziu aflând Sisigambis că a fost în rătăcire, perplexă se întoarse către regele, către Alexandru cel mare, scuzând pe mama sa. »Nu face nimica, și ești Alexandru«, zise Alexandru cel mare. Voia să zică, că iubește pe prietinul său, ca pe sine însuși, dând să se înțeleagă prin aceste cuvinte: Dacă ți ai ales un prietin, fi sincer, ajută-l în năcazuri, nu trăda nici odată secretele ce ți-le-a încredințat și-l iubește neînterupt. Nu ne putem da tocmai bine seama, de ce ne simțim așa fericiti dacă știm că suntem iubiți.

Decide-te în gândul tău, că pe acela

ostentivul tronului Austro-Ungariei, a fost un copil mort. Moartea copilului a fost pricinuită de un acces grav de indolență, de care a suferit Prințesa în timpul timp. Starea actuală a Prințesei este absolut satisfăcătoare.

Eminescu și Ovreii. Ziarul cernăuțean Bukoviner Tagblatt publică în numărul din urmă un interesant articol de fond, intitulat »Eminescu și Ovreii«. Noul articol vorbește despre ideile naționale ale marelui poet și despre lupta nobilității, pe care el a dus-o ca ziarist în contra ovreilor.

Boicotarea mărfurilor austriace. Din Constantinopol se anunță, că în urma boicotării mărfurilor austriace, la Constantinopol prețul zahărului s'a urcat mult. În timpul din urmă Germania face mari sforțări să caște ce cu zahărul ei piata de aici. — Prețul mărfurilor s'a urcat mult și în Serbia, în urma boicotării mărfurilor austriace. Guvernul din Petersburg a luat măsuri ca să câștige această piață pentru comerțul rusesc. Societatea de navigație rusească a luat hotărârea de a trimite la Belgrad în fiecare săptămână trei vapoare în loc de două.

S'a spânzurat. Elevul din cl. VII a gimnaziului de stat din Brașov, Stefan Silye, fiul majorului Carol Silye, s'a spânzurat ieri în Stejeriș.

Numire. Fișpanul comitatului Brașov numit pe d-l Petru Petric diurnist definitiv la comitat.

Dela fostul regiment I de graniță. În 28 și 29 Octombrie a. c. s'a ținut adunarea generală ordinară a reprezentanților grănicerilor din fostul regiment român I de graniță în Sibiu. Intre alte obiecte de mare însemnătate s'a îndeplinit alegerea comitetului administrativ al fondului grăniceresc pe un nou period de 3 ani. Președinte al comitetului a fost ales d-l Dr. Nicolau Șerban, avocat și deputat dietal, dela care grănicerii așteaptă ca să se facă vredenice de încrederea ce i-a dat-o comitetul. — *Grănicerul.*

Iluminație la jubileul împărătesc. De acum se fac pregătiri în Viena pentru marea iluminare din sara de 1 Dec. a. c. Se plănuiește o iluminare plină de efect a noii primării (Rathaus), a clădirilor orașului, a bisericilor, a monumentelor etc. Comisiunea însărcinată cu aceste pregătiri a ținut o ședință, în care s'a vorbit și de măsurile ce sunt a se lua în privința siguranței, a focului și a siguranței poliției. Pe »Ringstrasse« va fi interzisă orice comunicare de trăsuri și tramvaie. Cu totul deosebită va fi iluminarea porții palatului (Burgthor). Se vor lua măsuri ca să se stabilească pe unde să umble oamenii ca să nu se nască neînțelegeri.

Împăratul Wilhelm și balonul Zeppelin. E vorba ca împăratul să viziteze balonul Zeppelin în Friedrichshafen și atunci se zice, se va hotărâ și în privința luării în primire a balonului din partea imperiului. Cele din urmă ascensiuni și mai ales aceea la care a luat parte și prințul de coroană au făcut așa de bună impresie în cât nu mai e nici o piedică pentru cumpărarea balonului din partea statului. Ziarul »Svabische Courier« află că ministerul de război din Berlin a primit deja balonul »Zeppelin I« în mod oficial. Parlamentul a fost votat 2.150.000 mărci, dintre care după catastrofa dela Efferding s'au plătit contului Zeppelin 500.000 mărci. Această sumă s'a considerat ca gratificație personală. Rămânând dar 1.650.000 mărci pentru cumpărarea baloanelor. De aici se va întreprinde o parte spre a cumpăra balonul »Zeppelin I«.

Necrolog. Directorul general al telegrafelor și poștelor din Ungaria, Peter Szalay, secretar de stat în ministerul de comerț, a încetat din viață.

Bătălia din Turia dintre Români și Greci. Cu ocazia alegerilor pentru delegați — scrie »Rom. dela Pind« — Grecii au uzat de toate mijloacele permise și nepermise spre a reuși candidații propuși de comitetul din Atena. Așa la Turia în timpul alegerilor au vărsat mari sume de bani spre a corupe pe votanți. Grecii amenințau pe față pe Români, că dacă nu vor vota cu danșii, au să fie măcelăriți de antărți, și că antărții au sunt de parte, ei îi pândesc prin împrejurimi. Au făcut tot felul de presiuni și de terorisme, fapt care a scandalizat pe toată lumea și care a dat naștere la o bătaie, în urma căreia comisiunea de vot a trebuit să suspende votarea și să ceară ajutor armat dela Grebenă. După o zi sosind armata din Ghyprio, juțele de instrucție, comisarul

de poliție și doctorul primăriei din Grebena, au anchetat cazul și au constatat 11 cazuri de rănire. Făcându-se proces dintre Români au fost acuzați 25 de inși, cari coborându-se la Grebena în frunte cu cunoscutul luptător D. Cicma, au reușit, grație influenței lui, să fie achitați.

Așa-i la noi. Prin slovacime umblă de un timp încoace un Boem cu numele Dvorczak care aduna bani de abonamente la foi, reviste, cărți etc. Cum cum nu, autoritățile au simțit că e Ceh și deoarece nu-l puteau suferi, l'au dat fără multă vorbă peste graniță. Zadarnic își reclamă acum bietul om folosul muncii grele, nimeni nu-și bate capul cu el. Fibrăul din Saros a spus că e »agitator«, poate fi el sfântul lui Dumnezeu, în Ungaria nu i-o va crede nimeni. Căci așa-i la noi! — »Dr.«

Monopolurile în Japonia. Cabinetul vechiu Saionii a introdus iarna trecută pe lângă alte dări și monopolul tutunului, rămânând să ceară mai apoi încuviințarea parlamentului. Dar monopolul tutunului a făcut să scază foarte mult și cantitatea de tutun ce se aducea din străinătate și ceea-ce se producea în țară. Taxele sporite pe tutunul străin au micșorat și mai mult intrarea. Nu se știe la urma urmei, dacă guvernul nu pune din pungă: oricum are venit mai puțin decât dacă ar fi pus o taxă potrivită pe tutunul ce se vinde. Cu sarea merg lucrurile rău de tot, de când au monopolizat-o: sarea ce se scoate în țeară nu ajunge și lumea care are nevoie de sare e supărată rău.

Maghiarii gelos. Ziarul »Românul« din Cleveland povestește următoarea întâmplare hazlie. Dumitracă s'a dat o reprezentație teatrală în Cleveland, pe Buckeye Road, din partea societății maghiare. S'a jucat și o piesă, în care o fată trebuia să se îmbrățișeze cu un tânăr, iar pe urmă să se certe pentru un lucru mărunț. — Rolul fetei îl juca nevasta lui Szevics Karoly. Acesta privia din public cum se juca teatru, dar când a văzut pe nevasta lui, că începe să se drăgostească pe bină cu un alt fecior, l'a apucat mânia și sărind de pe scaun a început să sbiere un-gureste și să injure cum numai maghiarii știu. Văzând lumea că nu tace, ba că vrea să sară pe bină să-și bată nevasta, l'au prins mai mulți bărbați și l'au scos afară. Dar fiindcă el voia să intre de nou l'au înținat într-o lemnie, unde a stat până după teatru. Atunci l'au scos și au început oamenii să-i bage ungurului în cap că ce e pe bină nu e adevărat, ci numai așa e jocul și ungurul s'a împăcat când a văzut că nevasta nu l'a părăsit într-adevăr, ci vrea să meargă cu el acasă.

Vis — și adevăr. Femeia Lotti Ionson din Boston-Mass. a visat într-o noapte că bărbatul ei s'a răsturnat cu luntrea pe apă, apoi s'a scufundat, strigând ajutor. — Ea s'a trezit speriată și trezind pe mama ei, i-a spus plângând ce a visat. — Na durmit toată noaptea, iar dimineața i-a venit vestea că luntrea în care pescuia bărbatul ei a fost aflată la mal, răsturnată, iar lângă ea corpul mort al bărbatului ei. Furtuna, care l'a răsturnat, s'a ivit pe neașteptate, cam pe aceiași vreme, când visase femeia.

Băile de abur ale Eforiei vor sta închise începând cu Luni, 16 Nov. până la alte dispoziții din cauza curățirii lor.

În cancelaria advocațională a d-lui Dr. Sárkady Miklos în Szászregen află aplicare un candidat de avocat cu oarecare praxă.

Arta română la Berlin.

S'a hotărât în mod oficial participarea Muzeului de artă națională la Expoziția internațională de artă populară, ce se va ține la începutul anului viitor la Berlin.

Scopul acestei expoziții este de a stimula interesul pentru producerea artistică ale diferitelor popoare și a le introduce pe piața universală, înlesnind astfel desfășurarea lor. Expoziția va cuprinde, în afară de secțiunea istorică, în categoria căreia intră colecțiunile Muzeului nostru, și o secțiune a produselor industriilor casnice, azi încă practicat de femei.

Având în vedere interesul ce avem ca frumoasa noastră artă populară precum și splendidole produse ale industriei casnice țărănești să fie cât mai mult cunoscute, se impune ca și țara noastră să ia parte la acest concurs internațional. Cu atât mai mult cu cât produsele vecinilor noștri Bulgari, Sârbi, și Unguri sunt foarte apreciate în străinătate, iar ale noastre aproape ignorate. Și cu toate acestea arta poporului nostru e din cele mai caracte-

ristice. Să profităm dar de ocaziunea ce ni-se prezintă pentru a ocupa locul ce ni se cuvine, și din acest punct de vedere, în rândul națiunilor civilizate.

Participarea României la Expoziția din Berlin ne-a fost asigurată prin înalta intervenție a A. S. Prințesei de Wied, ale cărei strânse legături cu țara noastră sunt bine cunoscute și ale cărei frumoase sentimente față de poporul român nu pot decât să ne măgulească.

Comitetul central din Berlin a designat pe Alțeta Sa ca reprezentantă a României; iar Președinte de onoare al grupului român sunt M. S. Regina și A. S. Prințesa Maria.

În afară de secțiunea istorică a artei românești, se vor mai expune și produsele industriilor casnice ale diferitelor societăți particulare, cari incurajează asemenea lucrări. Doamnele prezidente ale societăților Albina, Furnica, Munca și Tesătoarea au binevoit a asigura prețiosul lor concurs expozițional. Și credem că gingașele lucrări ale țărâncii române vor fi foarte apreciate în străinătate, unde de pe acum broderiile noastre obțin un așa de frumos succes. A fost de asemenea autorizat a expune: mătasurile sale și atelierul de Sericicultură al Ministerului de Industrie și Comerț.

În urma consimțământului tuturor expozanților, s'a hotărât ca toate obiectele menite a fi trimise la Berlin să se contracteze la Muzeul de Artă națională, asigurându-se astfel o înfățișare mai unitară viitoare Expoziției.

De reușita ei depinde nu numai mulțumirea sufletească de a vedea arta noastră răspândită și probabil bine apreciată în străinătate, dar putem spera și la oarecare profețe materiale, ce ar putea rezulta pentru frumoasa noastră industrie casnică.

(„Convorbiri Literare“)

Necrolog. Sofia de Popa Radu născ. Stoia ca mamă, Victoria de Popa Radu ca soră și Aron de Popa Radu ca unchiu aduc tuturor rudeniilor, amicilor, colegilor și cunoscuților la cunoștință, că prealubitul și bunul lor fiu, frate și nepot Alfons de Popa Radu oficial reg. ung. de finanțe, după un morb greu, fiind provăzut cu sacramentul muribunzilor, în etate de 33 ani, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, la 8 Noembrie a. c. 4 oare p. m. Osămintele scumpului defunct se vor depune, din locuința proprie Quergasse Nr. 11 spre eterna odihnă în 10 Noembrie a. c. 2 oare p. m., în mormântul propriu de lângă biserica gr. cat. din poarta Turului. Dormi în pace suflet blând!

Sibiu, 9 Nov. 1908.

Bibliografie.

„Convorbiri Literare“. Director S. Mehedintzi. A apărut fasciculul pe luna Octombrie a. c. cu următorul cuprins foarte variat și interesant:

P. Cerna: Din depărtare (versuri). C. Antoniadă: Thomas Carlyle (studiu filosofic). D. Nanu: Flori de Alpi (cugetări). George Murnu: În cestia arheologiei. M. I. Chirțescu: Stejarul (sehiță). N. C. Paulescu: »Dovezi« nevalabile (Răspuns la răspunsul d-lui D. Voinov). Const. A. Giulescu: La cereră (versuri). Virg. Drăghiceanu: Notiță d. spre privdoarele bisericilor Muntene. Al. Tzigara Samurcaș: O întimpinare în cestia arheologiei. T. Iordănescu: Resturi de aoriste în limba latină. Umberto Marchetti: Restaurarea bisericii Zlătari. Const. Moisil: Monedele lui Mircea cel Mare (Fragment din »Excursiuni Arheologice în Dobrogea«). *.* Cronica literară și științifică: Fapte, recenzii, reviste. Al. Tzigara-Tamurcaș: Cronica artistică: Arta românească la Berlin. S. Mehedintzi: Cronica școlară: Educația în S. minare. G. Cronica economică: Din Daemarca. S. S.: Dela Românie de peste hot re: Transilvania, Expoziție de copii. — Macedonia, Fragment dintr-o scrisoare. Bibliografie.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 11 Nov. Eri a ținut partidul independist o consfătuire intimă, la care au luat parte și miiștrii Wekerle, Apponyi, Güuther și Andrassy. Discuția s'a învârtit în jurul proiectului votului plural, care a fost prezentat astăzi dietei. La întrebarea contelui Battyány, dacă va fi *junctim*, Andrassy a răspuns, că în decursul dezbaterii proiectului reformei electorale va prezenta pe bază de *junctim* pe al doilea proiect cu privire la împărțirea cercurilor. An-

drassy a mai spus, că dacă proiectul reformei electorale va fi primit, nu însă și proiectul privitor la împărțirea nouă a cercurilor, ambele proiecte le consideră de căzute.

Budapesta, 11 Nov. Ofițerii în rezervă ai armatei comune au primit ordine rezervate, prin cari sunt provocați a nu se îndepărta din locurile, unde sunt stabiliți și de-a sta gata, ca în caz de convocare, să se poată transpune în timp de 24 oare la trupele lor.

Budapesta, 11 Noembrie. Ședința de azi a fost furtunoasă. Contele Andrassy a prezentat proiectul său de reformă, cu pluralitatea și votare pe față fără de nici o restricțiune. Raport urmează.

Londra, 11 Nov. La banchetul dat la Guildhall, în onoarea noului lord major, d. Asquith, răspunzând la un toast, a zis: Cu privire la independența Bulgariei și anexării Bosniei și Herțegovinei, atitudinea guvernului a fost sinceră; tratatele internaționale având ca bază acordul puterilor dela Conferința din 1871 nu pot fi schimbate de cătră una din părțile contractante fără consimțământul celorlalte. Pentru ca schimbarea adusă tratatului din Berlin să fie valabilă, trebuie să se obțină consimțământul puterilor, inclusiv a Turciei. Pentru ca acest principiu să fie respectat vom face tot posibilul pentru a ușura un acord general. Guvernul englez n'are nici o prejudecată contra sau în favoarea cutărui sau cutărui fei de a ajunge la un angajament, și nici nu i-a trecut prin minte de a se opune negocierilor directe între Austria sau Bulgaria și Turcia, totuși trebuie ca acordul să fie contrasemnat de cătră celelalte părți interesate. Turcia suferind din faptele recente un foarte mare prejudiciu, trebuie să obțină o compensație compatibilă cu onoarea și interesul său. Trebuie ca Turcia să accepte propunerile făcute de cătră Austro-Ungaria și Bulgaria, pentru a se tranșa definitiv cestiunea; în așteptare noi vom face tot posibilul pentru a sfatui și a liniști spiritele surcitate. D-l Asquith a spus în urmă că discuțiunile ce le-a avut cu d-l Iswolski demonstrează în de ajuns, că Rusia și Anglia sunt de acord în cestiunea orientală.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
 Receptor respons.: Victor Branisce.

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena
 Consultațiuni
 cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la
 facultatea de medicină din Viena.
 Telefon nr. 17065.

Copiii cari nu prosperează

dacă li-se dă Emulsiunea Scott se întoarce spre bine.

Intrămarea începe deja dela prima folosire a lui Scott.

Emulsiunea Scott

este așa de dulce ca crema și o iau copiii bucuros și se mistue ușor, chiar de cei ce resping laptele.

Emulsiunea Scott se recomandă mult de medici în toate țările. (12)

Veritabilă numai cu
 marca — pescarul —
 ca e un de garanție
 a posesorului lui
 Scott.

Prețul unei sticle origi-
 nale 2 coroane 50 bani.
 Se capătă în toate
 farmaciile.

P. T.

Am onoarea a aduce la cunoștința On. public că am deschis Etablissementul meu de hainărie fină pentru bărbați, băieți și copii în localul Parter și în etajul I

Un salon de confecțiuni pentru Dame

sub conducerea Domnului **Ludvig Fenyvesy** în
Brașov, Tîrgul Inului Nr. 26 (lângă Magazinul Schütz).

Deoarece baza unui serviciu solid o formează prețurile fixe, m'am decis a le introduce în negoțul meu și sper cu aceasta a câștiga confiența Onoratului public.

Păziți-vă de înșelăciune!

În prăvălii unde se tocmește se înșală fie-care. Vânzătorul știe înainte, că mușteriu să tocmește, și de aceea cere prețuri indoite și întreite.

Dacă cumpărătorul după multă tocmeală, cumpără în fine marfa cu prețul jumătate, tot nu are siguranța, că a fost într'adevăr servit ieftin și solid.

În negoțul meu este eschis ori-ce șantaj.

Îmi iau voea a incunoștința On. Dame, că se află un bogat asortiment de costume gata, halaturi, mânecute și bluse.

Sper că Etablissementul meu Vă va conveni, Vă rog a mă onora cu încredere și cercetare numeroasă.

Fără tocmeală.
Fără încărcare.
Pe fie-care bucată se vede prețul fix
ca cei mai ieftin.

Cu toată stima

I. A S C H E R.

(324,15—20)

Cursul la bursa din Viena.

Din 11 Noembrie n. 1908

Renta ung. de aur 4%	110 —
Renta de corone ung. 4%	91.95
Impr. căl. ter. ung. în aur 3%	81.50
Impr. căl. fer. ung. în argint 4%	2.50
Bonuri rurale croate-slavone	93.50
Impr. ung. cu premii	187 —
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	140.75
Renta de hârtie austr. 4%	96 —
Renta de argint austr. 4%	95.95
Renta de aur austr. 4%	115.05
Renta de corone austr. 4%	96 —
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	85.95
Losuri din 1860	152.75
Acțiunile Băncii ung. de credit	737.75
Acțiunile Băncii austr. de credit	633.50
Acțiunile Băncii austro-ung.	1745. —
Napoleonori.	9.12
Mărci imperiale germane	117.75
London vista	239.62 1/2
Paris vista	5.45
Note italiene	95.15

Cursul pietei

Din 12 Noembrie n. 1908

Bancnote rom. Cump. 18.84	Vend. 18.90
Argint român	18.88
Lire turcesci	21.40
Scris. fonc. Albine 5%	100 —
Ruble Rusesco	2.5 1/2
Napoleonori.	19.04
Galbeni	11.20
Mărci germane	117.20

Nr. 11479/908

PUBLICAȚIUNE.

Provoc pe toți acei viriliști, cari pe baza articolului de lege XXI din 1886 au dreptul de a cere socotirea indoită a dărei, ca cel mai tâziu până în 20 Moembrie 1908 inclusive să-și înainteze în scris și autentificat acest drept — la vicecomitele comitatens — sau și verbal, — prezentându-se înaintea comisiei de verificațiune, ce se va ține în 21 Noevra 1908 la orele 10 a. m. în sala cea mică a ședinței a comitatului, — în caz contrar — acest drept nu se va lua în considerațiune și prin socotirea numai odată a dărei — eventual perde dreptul de membru în congregațiunea municipală.

Membrii camerei comerciale-industriale nu sunt obligați a adăveri aceste drepturi, deoarece aceasta împrejurare se va constata din oficiu din lista de membrii a camerei comerciale industriale.

Brassov, în 5 Noembrie 1908.

Dr. E. K. Schnell m. p.,
președ. comis. verific.

397,1—2.

Cumpărați losuri de clasă

numai dela Colectura principală

Julius Friede & Co.

Brașov, Strada Vămei 36.

La tragerea losurilor loteriei de clasă r. u. a XXII. ce a expirat am plătit clienților noștri pe lângă

un câștig principal de 20,000 cor. cu nr. 35569 mai multe câștiguri de 2000 cor., 1000 cor., 500 cor. etc. etc.

16 milioane 457,000 coroane

ca suma totală a câștigurilor și la XXIII. loteriei de clasă ce în curând va fi tragerea losurilor.

Câștigul principal în cas favorabil.

1 Milion de Coroane.

Special 1 premiu de 600,000 cor. precum și câștiguri de 400,000, 200,000, 2 à 100,000, 2 à 90,000, 2 à 80,000, 2 à 70,000, 2 à 60,000, etc. etc.

125,000 losuri, 62,500 câștiguri,

asa că tot al doilea los câștigă.

Prețul oficial pentru clasa I-a este:

1/4 los	1/2 los	1/4 los	1/4 los
Cor. 12.—	Cor. 6.—	Cor. 3.—	Cor. 1.50.

Planuri oficiale și securi de postă pentru plată fără spese se trimit la cere gratis și franco. (380,5—6)

A XXVII Loterie de stat reg. ung.

pentru scopuri de binefaceri. Loteria arecaș a câștigat **11.969** câștiguri cu suma totală de **365,000 cor.**, care se plătesc în bani gata.

Câștigul principal 150,000 coroane.

Și	10 câștiguri cu 1,000 cor.
1 câștig principal cu 20,000 cor.	150 > > 100 >
1 > > > 10,000 >	300 > > 50 >
1 > > > 5,000 >	1,500 > > 20 >
5 câștiguri > > > 2,000 >	10,000 > > 10 >

Tragerea urmează irevocabil în 30 Decembrie 1908.

Un los costă 4 coroane.

Losuri se cumpără la Direcția Loteriei r. n. în Budapesta (Oficiul vamal), la toate oficiile de Poște, Dajdie, Vamă și Sire, la stațiunile Cailor ferate, Traficii și Zarafii.

391,1—6.

Direcțiunea loteriei reg. ung.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fleri se vînde la zarafii Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.

Au sosit proaspăt:

Cele mai bune **ICRE negri** din Rusia.

Delicatese: Scumbii preparate (Voll- n. Reilhäringe), Scumbii în gialatină, Kronsardine, Sardele și Sardine franțuzești în Unt-Adelmann. **Sproten veritabile** din Kiel.

În 2—3 zile sosește **Pește afumat „Iachs“.**

În tic care zi șunca escelentă, costite afumate, limba de boi fiartă și nebiartă. Slănină afumată escelentă.

În toate zilele **Krănwürstel** proaspeți și diferite mizeluri.

Cârnați dela Sibiu ca Delicatesă.

Marți și Jola și Krenwürste.

Lapte gros foarte bun. Smântână. Cașcaval de Carpați caltate recunoscută. Imperial. Trapisten. Emental și brăuza de burdai.

Mare asortiment de compoturi și dulcetur, Marmeladă, patlagele roșii, și mazăre verde

Cele mai fine prăjituri pentru ciao. Miere din flori și licitar la

J. SEEWALDT,

381,2—3.

Brașov, Strada Orfanilor nr. 6.

Magazin nou!

Am onoarea a aduce la cunoștința On. public că am deschis un magazin cu **bijuterii d'aur, argint și ciasornice** sub firma **Th. Kärgelein,** Brașov, Strada Porții nr. 57

Vis-à-vis de Librăria „BRASSÓI LAPOK“. — Năsuința mea este aceea a câștiga încrederea On. public prin un serviciu solid.

Atelier propriu de reparaturi. **Inele de logodnă se pregătesc în cel mai scurt timp după măsură.**

Cumpăr aur vechiu, argint și pietri scumpe.